

IVA-Strama

**- antibiotikaanvändning, antibiotikaresistens
och vårdhygien inom svensk intensivvård**

PROJEKTLEDARE: HÅKAN HANBERGER, INFEKTIONSKLINIKEN,
UNIVERSITETSSJUKHUSET LINKÖPING

Samverkan mot antibiotikaresistens

Strama-arbete inom svensk intensivvård

IVA-Strama etablerades inom Strama år 2000. Syftet med IVA-Strama är att upprätthålla en systematisk, kontinuerlig registrering och analys av infektionsproblematik inom intensivvård. Uppgifter om antibiotikapolicy, antibiotikaanvändning och –resistens, infektionskontroll och intensivvårdsdemografi sammanställs och lagras elektroniskt. Dessa ”data for action” används av deltagande avdelningar för att optimera antibiotikaanvändning och infektionskontroll samt minska antalet vårdrelaterade infektioner. I oktober 2007 presenterades en doktorsavhandling inom ramen för IVA-Strama. Projektet är också sedan 2005 en del i det EU-finansierade projektet IPSE, Improving surveillance and controlling antibiotic resistance in ICUs.

Resultat

Det finns data samlade från IVA-avdelningar som motsvarar ett upptagningsområde på cirka sex miljoner människor. Analyser visar bland annat att det inte finns någon korrelation mellan patientens sjukdomsgrad mätt enligt vedertagna medicinska metoder och antibiotikakonsumtion, att handsprit finns tillgänglig vid varje säng på ungefär 85 procent av avdelningarna och att det i genomsnitt förskrivs mer än ett antibiotikum per patient och dag.

En delstudie visade att mer än 60 procent av antibiotikabehandlingen inledes utan att föregås av laboratorieprov och att det valda preparatet i 95 procent av fallen var aktivt mot de sjukdomsalstrande bakterierna. Författarna konstaterar att nivåerna av antibiotikaresistens hos *S. aureus*, *E. coli* och *Klebsiella* spp var låga, trots den relativt höga antibiotikakonsumtionen. Däremot är resistensen hos koagulasnegativa stafylokocker och *E. faecium* oroadande hög, liksom cefotaximresistensen hos enterobakter samt kinolon- och karbapenemresistensen hos *P. aeruginosa*.

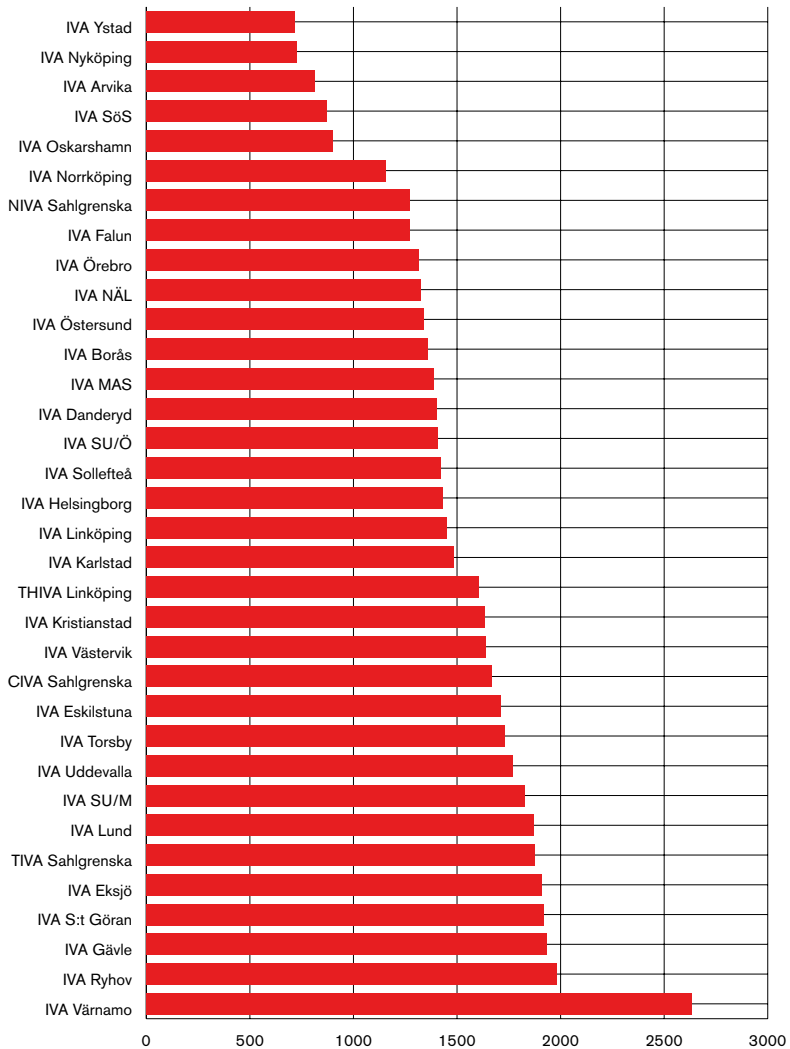
En fördjupad analys av uppkomst och spridning av antibiotikaresistenta *P. aeruginosa* hos patienter på åtta IVA-avdelningar visade att spridning av multiresistenta bakterier inte var så omfattande att det är ett kliniskt problem i Sverige. Däremot sågs en så stor spridning av icke-resistenta kloner att det motiverar förbättrade hygienrutiner.

Slutsatser

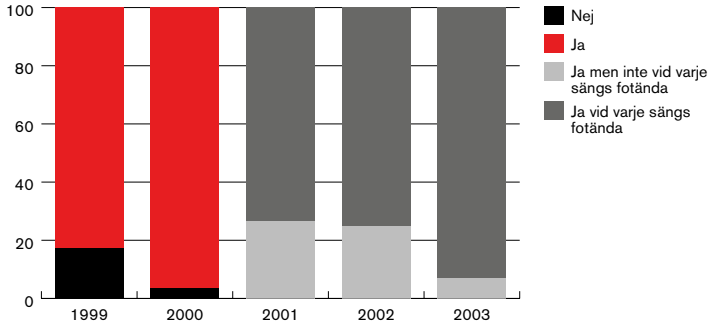
Arbetet mot antibiotikaresistens kräver ökad kunskap om de mest effektiva motåtgärderna. Fortsatta övervakningsstudier lokalt och nationellt är viktiga, men måste vara förankrade i ett lokalt kvalitetsarbete. I de flesta landsting har de lokala Stramagrupperna en viktig samordnande funktion i detta arbete. Ett ökat samarbete mellan svenskt intensivvårdsregister, SIR och IVA-Strama håller på att byggas upp. Detta ger optimala förutsättningar för lokalt anpassade interventioner till en optimal antibiotikaanvändning, minskad antibiotikaresistens och färre vårdrelaterade infektioner inom intensivvård.

Publikationer från denna och andra Strama-studier finns på www.strama.se

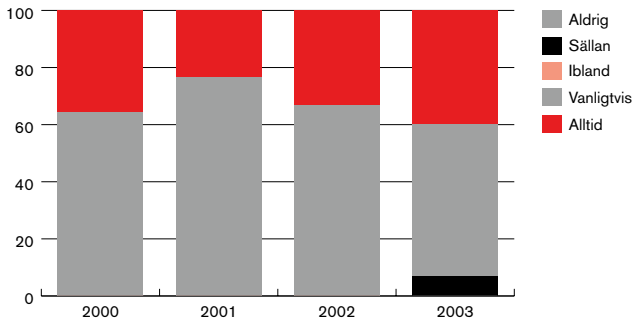
Användning av antibiotika 2006, DDD/1000 vårddyg

Finns det handsprit vid varje säng? %

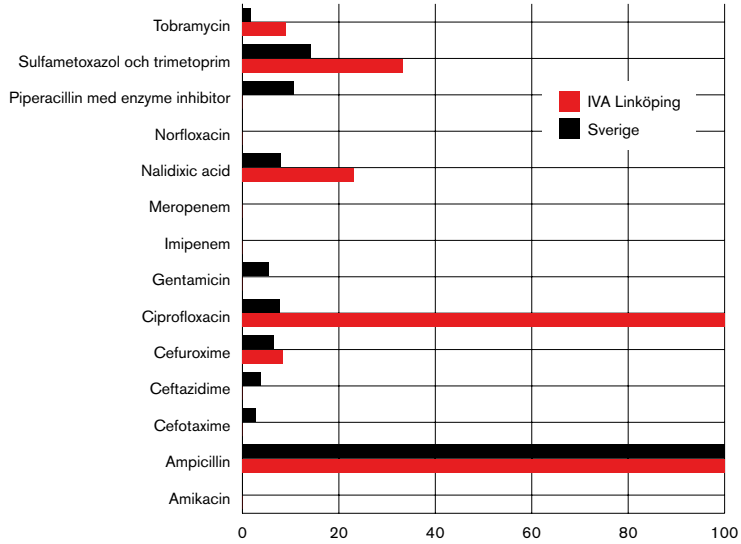
Hur ofta tas odling innan behandling sätts in? %

Speciesdistribution totalt 2006

Escherichia coli 2006, IVA Linköping, nedsatt känslighet (I eller R) alla isolat, procent

Staphylococcus aureus 2006, IVA Linköping, nedsatt känslighet (I eller R) alla isolat, procent

